

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

2c "GLAS NARODA" PO POŠTI NARAVNOST NA SVOL DOM (izvzemati sobot, nedelj in praznikov). :: Čitajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reprinted as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 79 — Štev. 79

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 22, 1941 — T OREK, 22. APRILA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

PETER II. V JERUZALEMU

Med poletom čez Sredozemsko morje je bil aeroplan napaden in en minister ubit

Radio postaja v Ankari je včeraj naznanila, da se je jugoslovanski kralj Peter II. z aeroplanom pripeljal v Jeruzalem. Na poletu čez Sredozemsko morje je njegov aeroplan napadel nek nemški ali italijanski aeroplan ter ga znatno poškodoval. Pri tem napadu je bil ubit nek minister, ki je kralja spremljal, čegar ime pa ni bilo naznanjeno.

Ko je aeroplan pristal v Jeruzalemu, je bilo na njem mogoče opaziti sledove napada.

Poznejše radijsko sporočilo pravi, da je napadalec streljal s strojnico na aeroplan.

S kraljem so se še pripeljali ministrski predsednik general Dušan Simović, brigadni general Slovčan Jovanović, drugi ministrski podpredsednik v Simovićevem kabinetu in vnašni minister Momčilo Ninčić. Kot pravi poročilo iz Švice, je bil v tej družbi tudi vojni minister Bogoljub Ilić.

Po radio je bilo naznanjeno, da bo kralj Peter v Jeruzalemu postavil jugoslovansko vlado "v izgnanstvu".

Kot pravi radio postaja v Ankari, je vodja hrvatske kmetijske stranke in ministrski podpredsednik dr. Vladimir Maček ostal v Zagrebu in bo v novi vladi "neodvisne Hrvatske".

Radio postaja v Vichyju pa je sporočila, da je tudi dr. Maček dospel s kraljem in drugimi ministri v Jeruzalem.

Petrov razglas

Poročilo iz Londona pravi, da je kralj Peter II. pred svojim begom iz Jugoslavije pred prodirajočo nemško armado izdal na svoj narod naslednji razglas:

"Četudi moram zapustiti rodu zemljo pred močnejšo sovražno armado, vendar ne mislim opustiti borbe za čast naše zastave. Po zgledu svojih velikih prednikov bom do zadnjega diha visoko držal zastavo Jugoslavije."

O KAPITULACIJI VOJSKE

Po poročilu, ki prihaja iz italijanskega vira, je mogoče dobiti malo jasnejšo sliko o kapitulaciji jugoslovanske vojske. Kot pravi to poročilo, je laški vojaški atašej polkovnik Bonfatti bil prisiljen ostati v Beogradu vsled naglega vdarca nemške armade. Ko je nemška vojska prišla v Beograd, je Bonfatti stopil v zvezo z bivšim vnanjim ministrom Cincar-Markovićem in z njim pričel pogajanja za "kapitulacijo". 17. aprila so bila po-

Morilci kralja Aleksandra

Mijo Kraj, Zvonimir in Ivan Rajtić, ki so bili zapleteni v umor kralja Aleksandra in francoskega vnanjega ministra Louisa Barthoua v Marselju leta 1934 in so bili vsled tega zločina obsojeni na dosmrtno ječo, so pričeli postopanje za svojo oprostitev. Njihov zagovornik Georges Desbours je pri justičnem ministru že vložil prošnjo za takojšnjo izpustitev.

Poslanik odpotoval v Moskvo

Jugoslovanski poslanik S. Rasić je s 40 svojimi uradniki odpotoval v Moskvo, ker so bili prekinjeni diplomatski odnosi med Madžarsko in Jugoslavijo. Nekateri nameravajo ostati v Moskvi, drugi pa bodo najbrže odpotovali v Zdr. države. Ameriški diplomatski zastopniki so se v Budimpešti poslovili od odhajajočih Jugoslovancev.

Dr. Maček v Zagrebu

Neko poročilo iz Berlina pravi, da se nahaja dr. Vladimir Maček v Zagrebu, glavnem mestu "svobodne Hrvatske".

To poročilo nasprotuje prejšnjemu iz Švice, ki pravi, da je dr. Maček spremljal kralja Petra v Jeruzalem.

Bolgari se polasčajo jugoslovanske zemlje

V Bern v Švici je iz Sofije na francosko časnikarsko agenturo Havas prišlo poročilo, da je bolgarska armada včeraj pričela zasedati dele Jugoslavije in Grške.

Agentura pravi, da so Bolgari zasedli Macedonijo in Moravijo ter glavno mesto Macedonije Skoplje in Piroto.

Na Grškem so zasedli 110 milj dolg pas v vzhodni Traciji ob Egejskem morju od Strumice pa do Marice.

gajanja uspešno končana in pogoje za predajo sta za Jugoslavijo podpisala Cincar-Marković in general Janković, za Italijo pa Bonfatti. Kako pa je prišlo v tem oziru do sporazuma z Nemci, ni znano. Iz tega vira prihaja tudi poročilo, ki pravi, da je bil pri četrtim bombardiranju Beograda težko ranjen bivši ministrski predsednik Dragi i s a Cvetković, ki se še sedaj nahaja v resnem položaju v bolnišnici.

Kaj se dogaja po delavskem svetu

General Motors preti stavka. — CIO unija avtnih delavcev je o svojem namenu že obvestila posredovalno oblast države Michigan. — United Mine Workers ne bodo začeli prej delati, dokler se ne pobotajo z južnimi operatorji.

V nedeljo je potekla pogodba med General Motors Corporation in CIO United Mine Workers. Če korporacija ne bo ugodila zahtevam unije, bodo delavci zastavkali. O tem svojem namenu je unija že obvestila posredovalne oblasti države Michigan.

R. J. Thomas, predsednik United Automobile Workers, je rekel, da bodo delavci zahtevali boljše plače in izboljšanje delovnih pogojev. Ker je dvomljivo, da bi korporacija takoj ugodila njihovim zahtevam, se bodo pač morali poslužiti stavke.

V državi Michigan določa posebna postava, da mora biti gotovo razdobje med napovedjo in izbruhom stavke. Da ne bodo United Automobile Workers po nepotrebnem izgubljali časa, so za vsak slučaj že obvestili oblasti o svojem sklepu oziroma namenu. Šele pred dobrim tednom je bila končana stavka, ki jo je proglasila ista unija v Fordovi River Rouge tovarni.

V New Yorku je sklenil odbor United Mine Workers, kateri istotako pripadajo CIO, da ne bo poslal svojih ljudi na delo, dokler ne bo dosežen sporazum tudi z lastniki premogovnikov po južnih državah, toda pogodba se ni bila podpisana. John L. Lewis, predsednik United Mine Workers, je izjavil, da bi ne bilo posebno priporočljivo, če bi začeli premogarji cepiti svoje moči. Premogarje je treba zavarovati pred žrtvami, ki bi jih gotovo zahtevali od njih lastniki južnih premogovnikov. Lewis je južne operatorje brzojavno vprašal, če se hočejo pogajati. Takoj so bili zadovoljni, toda pod pogojem, da na konferenci ne bodo navzoči lastniki severnih premogovnikov. Lewis jim je sporočil, da se bo unija pogajala, toda vnaprej noče dajati nobenih obljub. Ko so se severni operatorji sporazumeli z United Mine Workers, da bodo plačevali premogarjem po sedem dolarjev na dan, so zastopniki južnih operatorjev odšli s konference. Prejšnjo sredo je bila sklenjena med United Mine Workers in severnimi operatorji tudi pogodba, podpisana pa še ni bila, in kakor vse kaže tudi ne bo, dokler ne bo zajamčene premogarjem po južnih državah iste pravice kakor po severnih.

Vladni posredovalci upajo, da bo mogoče že danes ali jutri uravnati stavko pri American Car & Foundry Company v Buffalo, N. Y. Družba izdeluje granate za Anglijo, toda vsled štrajka je produkcija precej zaostala. Delavci so zahtevali pod vodstvom CIO odbora za organiziranje je-klarjev ter zahtevajo višje plače.

Zastopniki Aluminum Workers unije (CIO) v New Kensington, Pa., so izjavili, da se bodo te dni začela pogajanja z Aluminum Company of America, ki ima v deželi pet velikih tovarn. Delavci zahtevajo na uro petnajst centov pri-boljška.

V Chicagu je sporočila uprava International Harvester Company, da bo plačala svojim 42 tisoč delavcem pet centov več na uro. Zda zaslužijo neizučeni delavci pri Harvester od 55 do 62 in pol centa na uro. Za istotoliko bodo povišane mezde uslužbenecv Lion Oil Refining Company.

"Usoda Anglije je zapечатena"

Gerald P. Nye, republikanski senator iz North Dakote in voditelj ameriških izolacionistov, je rekel, da je usoda angleške imperije zapечатena, da se pa Ameriki ni treba vsled tega preveč razburjati. Po njegovem zatrdilu je bila Anglija vedno mogočna konkurentka te dežele ter skušala pograbiti vsak cent.

Priznal je, da bi poraz Anglije zelo neugodno vplival na ameriško vnanjo trgovino, konec koncev bi pa naša dežela ne bila preveč prizadeta. P o senatorjevem zatrdilu predstavlja tujezemski trgovina komaj tri odstotke "vse naše gospodarske odvisnosti." To izjavo bi bilo mogoče nadomestiti s pspenjem trgovine s Centralno in Južno Ameriko.

Davek na samstvo

Braziliški predsednik Getulio Vargas je odredil, da bodo morali plačevati vodoče vsi neporočeni moški davek, ki bo porabljen za podporo revnim družinam.

Praški kardinal umrl

Kardinal Karl Kaspar, praški nadškof in primas Češke, je po dolgi bolezni umrl v Prazi v starosti 70 let.

GENERAL SIMOVIĆ JE V ATENAH DEJAL, DA JE BILA JUGOSLOVANSKA VOJSKA PREMAGANA, KER NI BILO VZAJEMNOSTI MED JUGOSLOVANSKIM, GRŠKIM IN ANGLEŠKIM GENERALNIM ŠTABOM

Jugoslovanski ministr s k i predsednik Dušan Simović, ki se nahaja v Atenah, je izjavil, da se je jugoslovanska armada morala podati, ker so nemške oklopne divizije s veliko naglico vdarile na Hrvaško in ker Jugoslavija prej zavezniki ni bila v nikaki zvezi.

Jugoslovansko poslanstvo v Atenah je pojasnilo vojni položaj, kakor ga je popisal Simović, ki je kot ministrski predsednik vlade v izgnanstvu izrazil odločnost vlade nadaljevati vojno ob strani zaveznikov do končne zmage.

"Zahvaliti se moramo dobri morali naše armade in naroda," je rekel in zahvalimo se tudi junaštvu naše avijatike, ki je sovražniku povzročila velike izgube in ki je tekom boje izgubila 50 odstotkov svoje sile, da smo po prvem presenečenju dobili še eno priliko organizirati odpor ob Kosovo-Kruševac-Kragujevac-Beograd črti in smo še nekaj časa zadrževali sovražnikovo prodiranje."

Medtem ko je Simović priznal napako, ker Jugoslavija pred vojno ni sodelovala z

Nemške izgube

Po zadnji poročilih, ki pa niso točna, so imeli Nemci v bojih z jugoslovansko armado 100,000 izgub, na Grškem (do sedaj) 90,000 in v Libiji 45,000. To je znatno več, kot pa v vseh kampanjah na Poljskem, v Franciji, Belgiji, na Holandskem in Norveškem.

Z grške fronte

Novi "Dunkirk" se naglo bliža

Nemško levo krilo, ki si je po vročih bojih osvojilo gore Olympusa, se je razpršilo po planjavah Tesalije ter naglo prodrlo dalje proti jugu do Lami-je južno od Larisse, glavnega mesta Tesalije. Bolj počasi pa Nemci napredujejo bolj proti zapadu, zapadno od Pindus pogorja, kjer so pa tudi že zavze-li Metsovo prelaz in skušajo sedaj zajeti med Janino in Jonskim morjem grško armado, ki se pred Italijani umika iz Albanije.

Nemci napovedujejo novi Dunkirk

Nemški strmoglavci so včeraj bombardirali pristanišče Volos ob Egejskem morju, Chalcis na Euboea otoku in Pirej. Kot pravi poročilo iz Berlina, so nemški bombniki med Euboeo in Kretom potopili 5 angleških transportnih parnikov, štiri pa poškodovali tako, da so se obrnili na stran in se bodo tudi najbrže potopili. Nemci trdijo, da so bili potopljeni in poškodovani parniki polni angleških vojakov, ki so se umaknili z Grške in so bili na potu v Afriko. — "Drugi Dunkirk preti Angležem," pravijo Nemci.

Poročilo časnikarskega poročevalca

Poročevalec Associated Press poroča, da je za Angleže na Grškem sedaj mnogo težji položaj, kot pa je bil v Dunkirku v Flandriji lansko leto. Angleži se umikajo proti jugu, Grki pa krijejo njihovo umikanje ter z junaškimi boji združujejo prodirajoče nemške oklopne divizije. Poraz zavezniških armad na Grškem je bil viden tretji dan nemškega vpada na Grško, ko so Nemci zasedli Bitoljski prelaz.

Grško in Anglijo in je bila vsled tega Jugoslavija poražena, je izjavil: "Navzlic temu, da so bili zavezniki pripravljeni, nam niso mogli pomagati z aeroplani in oklopnimi skupinami, katere smo tako bridko potrebovali."

Simović je rekel, da se je nemškimi agentom posrečilo pridobiti Hrvatsko, da je razglasila svojo neodvisnost, narkar so pridrile nemške armade, ki so odprle pot v zaledje jugoslovanskemu levemu krilu in so s tem pospešile poraz. Po tej poti so nato Nemci tako naglo prodirali, da Srbi niso mogli več utrditi svoje črte.

"Naglo prodiranje nemških oklopnih čet v severozapadno Bosno v smeri proti Banji Luki in v Dalmacijo, kakor tudi močan pritisk na bok naše vojske, ki je branila severozapadno Srbijo — pritisk od Šabca v smeri proti Valjevu — vse to je preprečilo naglo organizacijo žil, po katerih je vrhovno poveljstvo nameravalo poslati vojaštvo do zadnje obrambne črte," je rekel. "Poslanice naklonjenosti, ki

sta jih poslala predsednik Roosevelt in ministrski predsednik Winston Churchill v onih težkih dneh, je naš narod sprejel z globoko hvaležnostjo in jih ne bo nikdar pozabil."

"Neomajano zaupanje imamo v pravico, v zmago naših velikih zaveznikov in prijateljev in v srečnejšo bodočnost našega naroda. Iz tega razloga in glede na sedanjo nesrečo, se še nismo vklonili in se bomo še dalje bojevali ob strani naših zaveznikov do končne zmage."

Jugoslovanski aeroplani v Rusiji

WOR radio postaja v New Yorku je ravnokar naznanila, da je v Rusijo priletelo 107 jugoslovanskih vojaških aeroplanov, ki bodo z dovoljenjem sovjetske vlade odleteli na Grško, da pomagajo Grkom v njihovem boju proti Nemcem.

Ako je v Vaši naselbini zastopnik "Glasa Naroda", lahko dobite pri njem Slovensko Amerikanski Koledar za 1941.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Baker, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.
Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrt leta \$1.50.— Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—
Za inoseststvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.—

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-1242

OBSOJENI NA PORAZ

Naciji kaj radi prepričujejo "svetovno javnost, da so s svojimi zavezniki vred številčno nepremagljivi, da nima nihče toliko vojakov kot jih imajo fašistične sile ter da se glede opreme ne more kosati z nemško, laško in japonsko armado nobena druga armada na svetu.

Nemci so imeli o svoji armadi že tekom svetovne vojne tako mnenje, dokler niso bili v vojaškem in moralnem pogledu popolnoma poraženi. Šele takrat so zvrnili vso krivdo na angleško blokado.

Naciji in fašisti ne pripisujejo sedanji angleški blokadi nobenega pomena, in pravijo, da bo končno zmago odločila vojaška premoč.

Svoječasno se je Mussolini postavljaj z osmini milijoni bajonetov, ki naj bi spremenili Sredozemsko morje v izključno italijansko morje, v "mare nostrum".

Italija ima 45 milijonov prebivalcev. Če bi razen za vojaščno sposobnih mož pobral Mussolini tudi vse otroke in starce, ki morejo držati puško v rokah, bi mogoče rekrutiral petino laškega prebivalstva. Kje je pa oprema za te rekrute?

Italija je imela v Abesiniji, Eritreji in Italijanski Somaliji od 60 do 80 tisoč italijanskih vojakov. K temu je treba prišteti še dvakrat toliko domačinov, da je bilo vsega skupaj 240 tisoč mož. V Libiji so imeli Italijani ob pričetku vojne približno 380 tisoč mož. Kakšnih 200 tisoč jih je ubil angleški general Wavell.

V Albanijo in proti Grkom je poslala Italija 240 tisoč vojakov.

Če vse seštejemo, dobimo 860 tisoč vojakov, torej komaj deset odstotkov števila, s katerim se je Mussolini postavljaj.

Nemška armada ima 220 divizij. Če šteje vsaka divizija 15 tisoč mož, ima potemtaka Nemčija 3 milijone 300 tisoč vojakov. K temu pridejo še etapne in okupacijske čete. S to silo drži Hitler vso Evropo v šahu. Od Norveške od Biskajskega zaliva na zapadu, od Gdanskega ob Vzhodnem morju do Varne ob Črnem morju so vsepovsod razpostavljene nemške garnizije.

Meja proti ruskemu "priatelju" je dobro zastražena. V "zavezniki" Italiji mrgoli nemških vojakov, čijih naloga je skrbeti, da Mussolini ne sklene za Italijo separatnega miru.

Vštevši sudetsko ozemlje in Avstrijo je Nemcev 83 milijonov. Navzlic temu velikemu številu se pa zdi, da se Hitler poslužuje že zadnjih vojaških rezerv.

Angleži so sestrelili dosti nemških letalcev, ki jim ni bilo več kot sedemnajst ali osemnajst let. V Nemčiji je tako veliko pomanjkanje delavcev, da so stotisočeri prebivalci iz zasedenih dežel primorani k prisilnemu delu.

Nemška rezerva torej ni neizčrpna.

Hitler je povabil japonskega vnanjega ministra Matsuoaka v Berlin, ker mu je hotel povedati, da se mora Japonka zdaj zaplesti v vojno z Veliko Britanijo. Veliko Britanijo je treba prisiliti k borbi še na kakšni drugi fronti.

Japoncev je 76 milijonov (če prištejemo Korejo in Formozo, ki imata mešano prebivalstvo, jih je 100 milijonov) in od teh se jih dva milijona bori na Kitajskem.

Kitajska ima približno 450 milijonov prebivalcev. Z Japonsko se bori že izza leta 1931 pa ni še niti malo izčrpna.

Velika Britanija postaja vsled ameriške "lend-lease" postave z vsakim dnem močnejša. Ima rezerve, katerim Hitler ne more biti kos, četudi mu priskoči na pomoč 175 milijonov Rusov.

Angleško otočje ima 47 milijonov prebivalcev. Za Anglijo stopi poleg tega 350 milijonov Indijcev (indijske čete so odločile borbo v Eritreji), 7 milijonov Avstralcev, 3 milijone Novozelancev, 10 milijonov Kanadčanov, 4 milijone Grkov itd.

V angleški armadi se bore ljudje iz Južne Afrike, Nigerije, zamoreci z Zlate obali, vojaki iz Nove Fundlandije itd. In na strani Anglije so več ali manj tudi Združene države s svojimi 135 milijoni prebivalcev.

Hitler skuša Japonca zato zaplesti v vojno, ker so mu njegovi generali povedali, da je mogoče na notranjih črtah izgovoriti bitke, nikakor pa ne vojne.

Za zmago v vojni, ki se ne vojuje le za kosček zemlje, pač pa ohranjenje svobode in demokracije, je treba borbe na skrajni vnanji črti in je treba imeti za seboj ves svet.

Napoleon je došel do Moskve, poražen je bil pa pri Waterloo.

Na kopnem ni mogoče prodirati do poljubne daljave, ker se utegnejo dobavne črte tako razširiti, da jih ni mogoče več oskrbovati. Tega dejstva niti letala ne izpremenijo.

Velike kolonijalne države so ustanovili le narod, čijih ladje so plavale po vseh morjih. Imperije so zgradila brodogradnja na skrajni črti.

To skrajno vnanjo črto in ves ta svet ima za seboj Velika Britanija.

250 milijonom Nemcev, Italijanov in Japoncev stoji nasproti 1000 milijonov ljudi, torej polovica svetovnega prebivalstva. In Angliji je na razpolago skoro vse svetovno naravno bogastvo.

Z ozirom na to ni nobenega dvoma, kdo bo zmagal v tej vojni.

Kitajci ne bodo branili le svoje lastne dežele, pač pa ves Daljni iztok s pomočjo Združenih držav in Velike Britanije.

Za kulisami se je že završila zveza vseh demokratičnih sil, ki se bodo borile za svobodo.

Diktatorske države so obsojene na poraz!

Vsa čast Slovencem!

Ko se bo nekega dne dovršila cela sedanja mednarodna tragedija se v mrtvih arhivih in ustnem izročilu ne bo našlo, da so bili Slovenci izdajalci svoje narodne stvari. Bili so se proti lastnemu in nemškemu napadenju. In ostali so pravi Jugoslavlani do zadnjega. Ni so iskali separatizma ter so ostali rajše četudi v podrejeni vlogi, ob strani z ostalimi svojimi slovanskimi brati, da se bore proti svojemu dednemu sovražniku — Nemcu. Nekateri narodi se nauče pameti in se na-itiijo sužnosti in kadar dobijo svojo svobodo, se ne vrnejo nikdar več pod svoje stare vladarje. Nekateri narodi pa se dokopljajo po dolgih stotletjih do svobode, pa se zopet vrnejo v stari red in k svojim starim zatiralcem.

Vsak narod pa doseže in dobi toliko in tako vrsto svobode, kakoršna je zaslužil.

Nekateri odpadniki in izdajalci, ki so se rajše nagibali k Rimu kot k Beogradu, rajše k Berlinu, kot k Londonu, pa so prodali svojo svobodo in razbili skupno domovino, katero si je razdelilo pet narodov: Italijani, Nemci, Madžari, Rumuni in Bolgari. Tako se je izpolnila prisojica: Kdor ne mara brata za brata, hoče imeti tujca za gospodarja.

Sedaj je prepozno jokati, toda na podlagi dosedanjih pogrškov se moramo naučiti pameti za bodočnost. Vsakemu narodnjaku se para duša, ko pomislimo, da bo tujec jedel naše žito, revni naši ljudje pa bodo lačni gledali vse to.

Ker pa razmer ni mogoče kar čeznoč izpremeniti, moramo pavdariti to-le: V največjih narodnih tragedijah se ljudje utrdijo in uče. In dal Bog, da velika naša narodna tragedija zaradi nov ploh skupne narodne svobode in jugoslovanskega edinstva!

Že pred več leti sem rekel, da so Slovenci in Črnogorci najboljši Jugoslavlani. To pa zato, ker so živeli na skrajni meji naše države in so bili tako os, na kateri so nasajena koleša države. Ker so živeli na ogroženih mejah, jih ni zastrnil srbsko-hrvatski spor.

Naj mi bo dovoljeno, da tukaj pokažem dva naša pogrška. Prvi bi bilo treba takoj

PESMARICA**"Glasbene Matice"**

Uredil dr. Josip Cerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Beograd, Hrvatom Zagreb, Ljubljana pa Slovencem.

Tu to je za bodočnost treba držati pred očmi.

Sedaj pa še enkrat naglasim: Vsa čast Slovencem, ker so kvas za naš narodni kruh za bodočnost, kakor so bili v preteklosti.

V. S. Pavič,

bivši predavatelj na Columbia vseučilišču v New Yorku.

RAHITIS IN RIBJE OLJE.

Rahitis, kot nevarna otroška bolezen že znatno pojema, vsaj v težki obliki. Pri tej bolezni ne gre samo za deformacijo kosti, ki postane večsah trajna, temveč tudi zato, da izgubi otrok mnogo odpornosti proti drugim boleznim. Najnevarnejša za to bolezen je doba v začetku pomladi, ko ima otrok v telesu le malo vitaminov. Za zdravljenje te bolezni se že od nekdaj z uspehom uporablja ribje olje. Pred 50 leti je veljalo ribje olje za učinkovito zdravilo sato zato, ker je v njem fosfor in šele po svetovni vojni so ga znova ocenili.

Zelo učinkovito sredstvo je tudi obsevanje ergosterol. Tu di pri jemu velja načelo kakosti, ki ni treba, da je v skladu z reklamo. Učenjski profesor Charvat je preizkusil več dobro znanih ergosterolovih preparatov. Eden izmed njih je imel učinek 2.500 enot, drugi v enaki količini pa samo 14. Da je torej efekt v zdravljenju zelo neenak, je torej jasno. Zdravljenje rahitisa z obsevanjem ergosterolov, pa mora biti pod zdravniškim nadzorstvom. Popularno navdušenje za vitamini ne je nevarno in znani so primeri otrok, odraslih in celo zdravnikov, da se je končala velika uporaba ergosterola čez nekaj tednov ali mesecev s smrtjo. Zato bi raznih obsevanjih preparatov ne smeli dajati rohičnim otrokom, brez kontrole in sploh bi ne smeli izdelovati razen za potrebo vitaminov. Sploh se zdi, da izmed vitaminov samo vitamin C ni nevarno, če ga uživamo v večji množini.

V JUGOSLAVIJO ni več mogoče pošiljati denarja. Ta odredba pa bo samo začasno v veljavi. Še vedno pa je mogoče pošiljati denar v Italijo.

**DARILNE POSILJATVE
V ITALIJO**

V LIRAH:

50 LIR	 \$ 2.25	500 LIR	 \$21.75
100 LIR	 \$ 4.50	1000 LIR	 \$43.50
200 LIR	 \$ 9.00	2000 LIR	 \$87.00
300 LIR	 \$13.50		

ZARADI SEDANJEGA POLOŽAJA V EVROPI, priporočamo, da se vse darilne posiljave pošlje potom CABLE ORDER. Na ta način je denar najhitreje izplačan. — Za Cable Order je treba posebej plačati

\$1.—

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v LIRAH.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

: : POTNIŠKI ODDDELK : :

216 West 18th Street, New York

Peter Zgaga

PO DVANAJSTIH DNEH

Ves civiliziran svet se je začel in zadivil majhni Jugoslaviji, ko je rekla Hitlerju: — Ne!

Od vseh strani so prihajale vzpodbude.

V angleškem parlamentu je izjavil ministrski predsednik Winston Churchill, da je naša Jugoslavija svojo dušo. Predsednik Roosevelt je br-

**VESEL RODBINSKI
DOGODEK.**

Mrs. Helen Rupnik, soproga Mr. Louisa Rupnika, ml. je v nedeljo povila dve zali in krpki deklici. Mlada mati je soproga Mr. Rupnika ml., uradnika Central Savings Bank v New Yorku. Sina ugledne slovenske družine Lojzeta Rupnika iz Ridgewooda. Mrs. Rupnik pa je hči spoštovanega rajaka Mr. Franka Ganielija in njegove soproge Helene, ki se oba marljivo udeležujeta v slovenskih društvih v New Yorku.

Bilo srečno in naše iskrene čestitke!

Jugoslovansko zlato

Iz Kaira poročajo, da je bil srečno pripeljan ves jugoslovanski zlati zaklad iz Aten v Kairo, Egipt.

**Španski republikanci
kaznovani**

Posebno sodišče za "politično odgovornost" je strogo kaznovalo bivšega vnanjega ministra v republikanski vladitvi tekom španske državljanske vojne Julio Alvarez del Vayo in šest drugih visokih uradnikov ter jih je izgnalo iz dežele za 15 let.

Alvarez del Vayo, Augusto Barcia Trelles, Vincente Uribe in Dolores Ibarruri, poznana pod imenom "La Passonaria", so bili obsojeni na globo 25.000.000 pesetov. Iznani so bili tudi Juan Hernandez Sarabia, ki je bil obsojen na globo 20.000.000 pesetov, Luis Arajustan Quevedo na 15 milijonov pesetov.

Uribe je bil javni obtožitelj tekom republikanske vlade, Trelles in Quevedo pa sta bila v diplomatski službi.

Kdaj bo napočil? Vseeno je, kadarkoli. Kaj je leto, kaj desetletje, kaj stoletje v življenju naroda? Komaj lipee v primeri s človeškim življenjem.

Kakšna bo Jugoslavija, ko jo jasno slutijo pošeno jugoslovansko srce?

Vsa lepša in razčenejša bo kakor tista, o kateri pravita nasilnika, da sta jo uničila.

Črno morje bo njena vzhodna meja, njena južna pa sinji Jadran. Globoko v beneško ravan bo segala njena zapadna meja in bo šla preko Gosposvetskega polja na severu.

Sedanje vojne se bo spominjal narod kot prestanih težkih sanj in se bo marljivo posvečal svojemu delu.

Poslednji čas se je vse tako čudno izprevrlo, da je začela prihajati luč iz zapadne smeri. Zarka in bleščeča luč demokracije.

Vsi trpeči, ponižani in razžaljeni se ozirajo v njo in so že zdaj prežeti z njenim bleškom.

V nji se bodo prerodili in v nji začeli novo življenje.

Mali Oglasi**imajo velik uspeh****Prepričajte se!**

Kratka Dnevna Zgodba

JAN NERUDA:

Po letih na plesu

Niti ne vem kako, pa že stojim sredi dvorane. Sem na plesu. Sijajnem, velikem, prenapolnjenem. Ne vem, kaj hočem tukaj — morda iščem dejanje za lepo povest "Sitnež na plesu." morda hočem študirati pretvarjanje plinov v kapljevne pod pritiskom toliko in toliko atmosfer — eh, kdo bi o tem preuštjal. Lepa godba, stotero parčkov se vrti — pridružimo se.

Vse je tako kakor pred petnajstimi leti. Bele rožnate, modre obleke — kakor takrat. Lepa godba igra, stotero parčkov se vrti — pridružimo se.

Vse je prav tako, kakor petnajstimi leti. Bele rožnate, modre obleke — kakor takrat. Med sto deklet deset zelo lepih — nekini med drobičem — kakor takrat. V enem očesu strah, v drugem radost, v tretjem začudenje, v četrtem puščica, kakor takrat in kakor sredi svobodne mladine in okrog in okrog budna materinska straža in še dalje po kotih pusti obrabi očetov — poznam te očete — osebno pred petnajstimi leti so bili še mladi — brrr ti so se postarali!

Hvala Bogu, jaz se nisem postaral. Čutim prožnost v vsakem udu, tako mi je kakor da sem jutraj odšel s poslednjega plesa. Če bi se zdaj pogledal v zrcalo in se spomnil, kako sem zrl vanj pred dvajsetimi leti, mi-lim, da bi ne videl nobene, prav nobene razlike. Čakaj — za šalo — tangle je ogledalo.

"Vi tudi spet enkrat tukaj?" — vpraša tenorski glas. Majhen možček, tudi takšen zoprn "očka." Aha, zavida mi mogoče mladeniškost.

"Zakaj bi jaz ne bil tu?" se nasmejem škodoželjno.

"No, to me veseli. Ampak poslušajte," me gleda in zmaguje zglavo. "Vi pa postajate nekako sivi!"

Osel! — Zavoljo tega mi ni treba iti na ples, da bi nekaj takega slišal. Prismođe ne vedo, kaj bi govorile, pa gledajo človeku na glavo. Rad bi mu povedal kaj prav primerne, pa se ne domislím. O-bnem se.

Pred menoj stoji nasmejana dama, zraven nje dve lepi gosposdični, dva krasna rožna popka.

"Že dolgo se nismo videli, gospod Nanut. Dovolite, da vas predstavim svoji hčerki." Priklonim se in se zagledam v iskrene oči.

"Že dolgo sem si želela, da bi vas spoznala," žvrgoli gosposdična. Glasek kakor zvonček.

"Ampak, mislila sem si vas mlajšega," je dodala.

"Popok — ampak popok! — No, kakšne čudne misli imajo ti otroci in vse kar naravnost povedo ti otroci! — Zdi se mi, da ta glasek vendarle ne zveni kakor zvonček.

Iznenada me obide neka nejevolja. Oziram se, zdi se mi, da ne vem, kaj tu prav za prav hočem? Živeti hočem! Toda — Po glavi se vrtničijo misli, žile utripajo, divji verzi se vijejo po možganih — Petoefi — da, Petoefi —

"Kdor ljubice, kdor punčke nihta — ta sedi v kot in si naroči vina."

Izvrstno! — Petoefi, to je moj — sicer pa je tu že preveč soparno —

Hitim ven k stopnicam. Pozdravim znanca, ki prihaja z damo, in hočem hitro mimo.

"Žena, ti menda ne poznaš gospoda Nanuta?"

Ne morem mimo; bil bi nevljuden.

"Kako bi ga ne poznala!" se smeje gospa. "Saj me je pred dvajsetimi leti vedno vabil na ples!"

Torej se tega je manjkalo! No, sem že v resetavraciji. Izvrstno vino! Tudi pečenka je dobra.

Tako — in zdaj cigaro! Človek bi ne mislil, kako te takšna cigara hipoma osveži.

Ah — tu je prijatelj! — Saj je itak tukaj pravi višek plesa. Šele po polnoči, ko je "odmor" se vse zbira tu in doseže veselost večera svoj vrhunec. Čisto dobro se spominjam, kako je bilo to pred petnajstimi leti.

Tukaj mi vsaj nihče ne sme reči, da ne spadam sem!

Krasno.

"Natakar, še eno mero!"

Krasno. Le naj se tam gori mučijo tisti "mlajši." Vselej se moram nehoti namahniti pri tej besedi "mlajši." Takšna stvar je zmerom samo relativna — "mlajši" je danes, kdor je včeraj — prav za prav "starejši" je danes, kdor je včeraj —

Aha, mladi S! Ta je zdelan! Jemlje svilen robček iz žepa, iz vsake znojnice mu curijo pot! Zdaj je trgovec — mislim in njegov oče je bil tudi trgovec, in je imel ...

"Vi ste pa hudo izmučeni, go spod S."

"Saj veste, kako je to — saj ste bili tudi vi nekoč mladi!"

I, da bi že grom in strela — Koliko pa je že ura?

V ZNAK ŽALOVANJA.

V slovenski cerkvi v New Yorku je župnik Rev. Pius Petric v prvi klopi postavil veliko slovensko (belo-modro-rdečo) zastavo s črnim trakom v znamenje žalovanja za podjarjenje naše domovine. In pri večerjavi sv. maši je po prebrani evanđeliju gospod župnik rekel: "Molimo za našo zasluženo domovino!"

Skoro vsakemu nezmočnemu se je porosilo oko.

NAJMANJŠE NOVINE NA SVETU.

Najmanjše novine na svetu izhajajo na koralnem otočku Bimini, spadajočim v Bahamsko otočje. To je tednik Bimini v formatu 11x7 cm. List prinaša sportne, politične in dnevnne vesti. Namenjen je v prvi vrsti tujcem, ki radi zahajajo na ta otoček, kjer so zelo zdravilni vrelci. Otoček Bimini je opeval že španki pesnik Luis Ponce de Leon. Postarindijskih legendah je to čudežni otok, kjer najde človek večno mladost.

ZALOGA TEH KNJIG JE POSLA

Tem potom naznanjamo, da nam je potekla zaloga sledečih knjig izza objave zadnjega cenika:

Umirajoče duše, (Ilka Vaste) Moje življenje (Ivan Cankar) Hubert (Paul Keller) Zadnja pravda (J. S. Baar) Tisoč in Ena Noč Križarji, Sienkiewicz. Kraj umira, (Joško Jurac) Tominice, (Ivan Pregelj) Igralec (Dostojevski) KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.

Mir šele po letu 1944.

Astrologija je najstarejša veda. Poznali so jo že stari Egipčani. Še danes jih obdujemo, ker so na podlagi zvezdnih konstalacij točno napovedali vsakoletne poplave Nila.

Polagoma so s pomočjo stanja zvezd napovedovali tudi druge dogodke bodočnosti n. pr. Kristusovo rojstvo. V srednjem veku so predavali astrologijo na vseh znamenitih evropskih univerzah. Kakor v vsaki znanstveni panogi so razni šarlatani in kričarji povzročali s svojim neznanjem in bahavstvom tudi v astrologiji veliko škodo ter jo končno ponizali na stopnjo babjevernega vedeževanja in "prekovanja" dogodkov iz življenja po edinecu.

Z novejšim razvojem matematike in astronomije se je kljub vsem predsodkom in nerazumevanjem, izpopolnjevala tudi astrologija, tako da je danes za znanstveno astrološko delo, raziskovanje in proučevanje potrebno prav temeljito poznavanje astronomije in višje matematike. Le tako je možno eksaktno preračunavanje obsežnih in dolgotrajnih astroloških tranzitov in direkcij, kar služi kot osnova za ugotavljanje — resničnosti odgovorjajočih — prognoz za bodočnost. S takšnim eksaktnim študijem astrologije se lahko resnično uspešno bavi le visoko šolsko izobražen intelektualci. To mora biti vsakemu iz navedenega jasno.

Skupina slovenskih in hrvatskih intelektualcev se ukvarja že sedem let s tovrstnimi proučevanji na podlagi kritičnega zasledovanja medsebojne odvisnosti. Z eksaktnim znanstvenim delom so zelo razvili in izpopolnili svoje znanje. Njihovi rezultati so neverjetno točni. Seveda ima vse delo v prvi vrsti znanstveno-raziskovalni namen ter radi tega ni prišlo v javnost.

Naši domači astrologi znanstveniki so na primer že leta 1937 izračunali in v prognozah ugotovili tok vojnih dogodkov, propad nekaterih držav ter ogromne uspehe drugih, kakor tudi velika preseljevanja nemškega prebivalstva. Iz domačega političnega življenja je med drugim bil ugotovljen s sigurnostjo preokret notranje politike, politični sporazum Srbov in Hrvatov, nenadna smrt dr. Antona Korošca itd.

Jasno je torej, da so se našim astrološkim znanstvenikom samini zdale te napovedi in ugotovitve neverjetne, in so jih s skepto zabeleževali. Naše misli želje in hotenja so bila drugače usmerjena in za abnormalnega bi smatrali vsakogar, ki bi pred štirimi leti postavljal takšne trditve. Danes s presenečenjem ugotavljamo, da je šel razvoj točno po začetni prognozi.

Po štirimesečnem naporem proučevanju so sestavljene prognoze za mednarodni politični in kulturni razvoj za nadaljnja štiri leta, to je do leta 1944. Ugotovitve so zopet fantastične za naše nezaupljive možgane takorekoč neverjetne. Nove velike države propadajo, voditelji umirajo, ogromne reforme na vseh področjih, nezadovoljstvo ljudstva, dokler končno 1944 zopet ne zavladala daljša doba miru in resničnega blagostanja. V evropskih zveznih državah zavzemata vodilni položaj Francija in Rusija. Južni Slovanom se obeta od takrat hitri razvoj in napredek.

Bodočnost bo pokazala resničnost ali nereseničnost teh napovedi, ki jih tukaj iz umljivih razlogov ne moremo obširno naštevati. Zlasti letošnje leto bo polno izrednih dogodkov in bo pomenilo nov mejnik v zgodovini človeštva, saj v zadnjih 100 letih ni bilo tako

velikih dogodkov, kakor se nam obetajo baš letos.

Da bi bila tudi drugim dana možnost resnične kontrole bodočih prognoz domačih astroloških znanstvenikov, je profesor učiteljske Šole Aleksander Mažinič zbral te ugotovitve, ki so v glavnih obrisih raznožene kot rukopis v 100 izvodih ter so na razpolago le resnim intelektualcem, ki žele zasledovati resnične dogodke ter nato leta 1944 s svojo izjavo podati avtoritativno mnenje.

NEKAJ O KONJU.

Naziranja o pravadnih začetkih krotjenja konja se niso potrjena. Konj je prišel k nam iz Srednje Azije. Dokler ne dobimo zanesljivih podatkov o prahistoriji dežel, kjer naj bi bila zibelka reje jahalnih živali, smo navezani na ugibanja. Začetke konjereje moramo iskati pri nonasdi plemenih, živčevih v širnih stepah. Njim je bil konj neobhodno potreben, da so lahko hodili iz kraja v kraj, obenem so jim pa dajale kobile mleko.

Tako je ostalo doigo. Hantski, in pozneje v srednjem veku tatarski navalni pričajo o nadaljevanju staroveške tradicije hitrih jezdecev. V kulturnih deželah naletimo na prve slede konja pri Sumerih in Akkadkih, toda šele pozneje in sicer v zadnjih stoletjih tretjega tisočletja pred Kristusom. Toda takrat je bil konj zelo redka žival, in šele od 18. stoletja pred Kristusom se je pojavil v večjem številu v prednji Aziji. Zdi se, da so znanje glede konjereje širili indoevropska plemena, prodirajoča iz svoje pradomovine proti jugu.

Niti v prednji Aziji, niti v Egiptu, niso redili konj zaradi mesa in mleka, niti niso služili ljudem za vprežo živino, temveč so vedno cenili njegovo hitrost in lepoto. S temi lastnostmi je služil konj človeku v vselej, praktično pa samo za lov in v vojni. To, da so konje vpregali tudi v bojni voz, v prednji Aziji, Egiptu, Egejski oblasti in v najstarejših časih v Grčiji, ni šlo na škodo glavnim njegovim lastnostim. Posebna jahalna umetnost se je morala pri fistihi, ki so konje rabili, še razviti. Tekme konjskih vpreg pri Grkih in Rimljanih so bile nekakšno nadaljevanje v stari tradiciji, ki je videla užitek v konjevi hitrosti.

Kot pomočnik na potovanju pa je služil konj v tarem veku človeku samo kadar je bilo treba hitro premagati velike razdalje. V srednjem veku so tudi najodličnejši potnikom — če niso bili vojaki — služili kakor v antičnih časih druga prometna sredstva, vpreženi voli ali mežgi, jahalni mežgi ali nosilnice. Konj kot vprežna žival, porabna za težko delo, je pa razmeroma še mlad.

DOMAČE ŽIVALI.

Domače živali, kakor jih poznamo zdaj, niso bile vedno iste. Sicer pa tudi zdaj ne moremo govoriti o domačih živalih povsod v istem smislu. Po svetu so ljudje, ki prištevajo med domače živali kače, ker jim pomagajo zatirati mrčes. Iz zgodovinskega razvoja poznamo še druge živali, ki jih je imel človek pri sebi, ker so mu bile koristne ali ker so ga ščitile. V starih časih so imeli bogati ljudje navadno divje vzeri, namesto drugih domačih živali pa razne eksotične živali.

Za življenje starih narodov so pa zanimivejši pojav splošnega go-podarskega izkoriščanja manj običajnih živali. V starem Egiptu so lovec radi lovili z lasom antilope, gazele, kozoroge, in celo hijene. Doma so jih redili, potem pa pojedli. Če spadajo prve tri vrste med lovsko divjad in če se

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

vsaj o antilopem mesu trdi, da nje človek nima nobene koristi, ni samo dobro prebavljivo, tem Stari Egipčani pa so bili očividci tudi okusno, je pa na drugo vidno drugačnega nmenja in gi strani nekam čudno, da so jedli so tudi meso dobro reje-redili ljudje v starih časih do njih hijen, tja do polovice tre-na tadi hijene, saj njihovo me-ttega tisočletja pred Kristu-so ni važne in tudi sicer od som.

Jutri se bo storilo!

pa JUTRI
ne bo več!!!

Zaščitite samega sebe in Vašo družino! Kupite grob danes, ko ga ne potrebujete in ga morete zato razsodno izbrati po svoji ceni in pogojih, mesto da bi ga kupili jutri, ko ga boste v resnici potrebovali in ga boste morali imeti za vsako ceno.

Hollywood Memorial Park vam nudi to prilžnost. Spominski park se razlikuje od pokopališča ...

Tam ni nagrobnih kamnov in spomenikov. Mesto tega so bronaste plošče položene na trato: cela pokrajina je lepo okrašena. Posajeni so grmi in cvetlice, in postavljen je podzemski namakalni sistem. Mnogo denarja se izda za osuševalni sistem, da je preprečena vlažnost v katerikoli kraju parka. Vse to je vedno oskrbovano s stalnim oskrbovalnim skladom, mesto da bi vsak lastnik groba skrbel za svoj prostor; naložen je poseben sklad za vedno vzdrževanje grobov. Vsi deli tega ni mogoče nobeno zamenjanje, da bi bila ovrana lepota celote.

DRUŽINSKI GROBOVI
ZA OSEM OSEB SAMO \$300.00

NA OBROKE INVESTIRANJE, AKO POSLJETE TA KUPON

KUPON

HOLLYWOOD MEMORIAL PARK
60 PARK PL., NEWARK, N. J.

Gospodje: Brez vsake obveznosti od moje strani Vas prosim, da mi pošljete vsa pojasnila glede družinskih grobnic in pogojev.

Moje ime

Moj naslov

HOLLYWOOD MEMORIAL PARK se nahaja v Union, N. J. Učudno ste vabljeni na ogled.

TELEFON: MISS LUBICK, MARKET 3-2880 IN VAM BO PRESREBELA VSTOPNICO

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar 1941

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta ... Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Citajte zanimiv članek:
"O LOVU IN LOVCIH,"
ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsote lahko pošljete v znakih po 2 c. 5 cents, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:

Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA
ŠE DANES

Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1941, Velika Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni Atlas (38 barvnih zemljevidov) — vse skupaj \$1.

MOŽ SIMONE

— ROMAN —

Francoski spisai: CHAMPOLO — Preložil: LEVSTIK.

64

Ona ni pozabljala. toda njeni spomini so postajali zabrisani in kakor zaviti v meglo, kakor bi ležali že cela leta in ne šele tedne za njo. Včasih se je vpraševala, če je zares omoljena, in morala je pogledati zlati poročni prstan, ki je bil ostal na njeni roki, da se je prepričala o resnici.

Tako naglo je prekrizal njeno življenje ta mož, ki ga ne bo več videla. Skozi nekoliko dni se ji je bil prikazal od daleč, skrivnostno, lažje se le s krinko na obrazu in govoreč v zagometkah, nerazrešenih še sedaj! Samo kratak hip sta si zrla oko v oko, sta se i-kali njuni duši in se dotaknili druga druge, in od tega silovitega pretresenja, od tega kratkega, nepopolnega razodetja je ohranila Simona zgolj strah in trepet.

In vendar se ni mogla odtrgati od te prešlosti, najsi ji je bila še tako strašna. Ta doba je bila edini znameniti doživljaj njenega devetnajstletnega življenja; njena misel se je neprestano vračala k nji, in samo ona je še mogla storiti, da jo je navdala hipna ganjenost, zmedenost, trpljenje in življenje. Proti vsemu ostalemu je bila mirza kakor led in polna nračne breziznosti.

Nekoga dne proti sredi malega travna, ko so bili baš vstali od kosila in se obitelji še ni bila razšla, je služabnik prinesel gospodu d'Avron posetnico. Ta jo je vzel, rekoč nestrpno: "To ni ura za posete!"

Ko pa jo je pogledal, se mu je zjasnil obraz: "Peljite gospoda v moj kabinet."

Ipustil je svojo kavo in svojo smotko, žrtev, ki je od njega ni bilo lahko doseči, in odšel iz obednice, ne da bi bil zbudil ta dogodek Simono posebno pozornost.

Bila je zelo potrta. Zjutraj je našla starega psa lady Eleanor mrtvega pri oknu, kar jo je navdalo z veliko, morebiti smešno, a vendarle odkrito-rčno boleščjo.

Čez malo časa se je gospod d'Avron vrnil. Kazal je tisti poseben neprisiljen obraz, ki je pri spretnem človeku znamenje neprisilje ali prikrivane zadržke.

"Dragica," je dejal ženi, "nekoga ti imam predstaviti." Obstanovil je Simono, ki je vstala in hotela oditi:

"O, le ostani. Prišlec je nekdo, ki se oglašja v prvi vrsti zaradi tebe; ne moreš se mu odtegniti."

Kdo neki bi se ji utegnil vsiljevati in prihajati zaradi nje? Ni se ji ljubilo, da bi ga vsaj poizkusila uganiti.

"Tomaž Erlington je prišel. Simona!" je dodal oče.

Tomaž! Nanj že dolgo časa ni mislila. In vendar je bil zelo dober. Večkrat je pisal očetu in tudi nji — vselej isto — da še vedno ne more povedati ničesar — a še vedno išče in upa.

Ali je nemara sedaj? Moj Bog. Ali ji je prinesel vest, katero se tako boji slišati...

Ne. Gledal je, da je že s prvimi besedami uničil ta strah. Samo zabava in osebni opravi ki so ga bili privedli v Pariz, v njegovo drugo domovino, kakor se je izrazil, in bilo je pač naravno, da se je oglašil tudi v d'Avronovi hiši.

Stal je pred njo, prijazno, smehljajoč se in ohranjajoč celo sredi rafiniranega, parižanskega tisto prirojen plemenitost in izbranstvo, dediščino družabnega odličnjstva vseh dežel, ki se kaže le v še ugodnejši luči, kadar se zdi nekoliko ne navadna. In poleg tega je bil tako priprost, tako mladosten in še vedno obdarjen s tisto naivnostjo, ki je redka sredi izžitosti francoske mladine.

Z vsem tem se je tako prikupil gospe d'Avron, kakor se je na Angleškem prikupil gospodu d'Avron že od prvega trenotka. Kar se tiče Simone, ni imela nikdar prilike, soditi ga. Ko ga je poznala v Erlingtonu, je bila vsa zmedena in ga je sledala le skozi svojo brezumno žalost. Tudi sedaj je bila edina opazka, ki jo je napravila o njem sama pri sebi ta: kako je podoben nekemu drugemu!

Sprico njegovih kretenj in njegove zunanosti je vstajala pred njo polizbrisana senca: pozabljen glas je donel vnovič v njegovem glasu. Simona je spoznavala isti lahni, skoro nepojmljivi naglas, ki je donel tako prijetno, isto pravilnost govornice, pomešane tučintam z nepričakovanimi izrazi in čudnimi prevodi misli in besed, izposojenih iz duha tujega jezika, in neodoljiva potreba, obenem pa krut napor, sta jo silila, da si je morala slikati v duhu z jasnostjo, kakoršne bi njen sponz in sam na sebi ne bil sposoben, s Tomažem vred tudi Erlington in vse tiste strašne dneve in tisto grozno noč, da je morala buditi v du svojega sreča borbe, ki je že menila, da so končane.

Ko se je čez četrte ure vsakdanjega pogovora poslavljala, je čutila olajšanje in žalost obenem: željo in strah, da ga ne vidi nikoli več.

"Ali nas že zapuščate?" je vzkliknil gospod d'Avron, spominjajoč se ob pogledu na Tomaža njunega tesnega, zdaj pa že polpozabljene prijateljstva.

"Vrnem se kmalu, ako dovolite."

Tomaž se je ozrl na Simono. Nji se je takrat zazdelo, da odhaja nemiren in prevaran, izgrešivši neki cilj in odlagajoč do druge prilike stvar, ki je ni mogel opraviti; vprašala je tesnobno: "Kdaj se vrnete?"

"Pridite nocoj na obed," se je dobrohotno oglašil gospod d'Avron. "Bodimo brez obsesti... po domače..."

Tomaž se je branil, kakor zahteva dostojnost in prestopil ta gostoljubni prag, rekoč:

"Pridem Morebiti pridem celo zgodaj."

Simoni se je spet zazdelo, da govori nji in ji napoveduje nekaj sestanek. Skupnih interesov pa med njima ni moglo biti več, nego eden. Torej le nekaj več!... Vendar pa, ako bi se bila pripetila nesreča, bi on, ki ljubi Ribarda kakor brata, ne mogel kazati toliko ravnodušja.

Vsakateri je bil šel po vedno nujnih opravkih pariškega dneva; vreme je bilo tako lepo in zunaj so mikale tako številne zabave, da je bila Simona sama doma in je morala sprejeti Tomaža, ki je prišel dobre pol ure pred obedom.

(Nadaljevanje prihodnjšč.)

ANGLEZI ZAVZELI STARO LASKO TRDNJAVO

Del italijanske trdnjave v Kerenu v Eritreji, ki so jo Angleži po več tednov trajajočih bojnih zavzeli. Ko je pozneje padla še Massawa, glavno mesto Eritreje, so postali Angleži gospodarji Rdečega morja.

HITLER BO V DARIL PROTI GIBALTARJU

Neko poročilo iz Vichyja pravi, da je Hitler posljal v Madrid svojega odposlanca, da od generala Francisca Franca dobi dovoljenje za prehod 50 do 90 tisoč nemških vojakov, da napadejo Gibraltar.

Ta napad bo izveden ob istem času kot napad na Aleksandrijo v Egiptu in na Sueški kanal. S tem hoče Hitler Angležem zapreti oba vhoda v Sredozemsko morje.

Za povračilo za dovoljenje, da sme nemška armada potovati skozi Špansko, je Hitler obljubil generalu Francu naslednje:

1. Nemčija bo branila špansko ozemlje proti angleškemu napadu;
2. Nemčija jamči varnost španskega Tangerja nasproti Gibraltarju;
3. Nemčija bo preskrbela Špansko z zadostnim živežem, da ji angleška blokada ne bo škodovala.

BOJNA LADJA ČAKA NA KRALJA JURIIA

Že od četrtega prejšnjega tedna čakata dva rušileca, da odpeljeta grškega kralja Jurija II., njegovo družino in vladne uradnike iz Aten. Kralj Jurij je že hotel zapustiti Grško prejšnji teden, toda je odhod odložil vsled smrti ministrskega predsednika Aleksandra Korizisa. Odpeljal se bo na Kreto ali pa v Egipt.

RIBA, KI LAHKO TUDI UTONE

Newyorški akvarij je kupil posebno redko ribico, ki je med najbolj čudnimi bitji na svetu. Ta riba namreč diha s pljuči ter se znanstveno latinsko imenuje "protopterus annectans". Živi pa ta riba le v vodah osrednje Afrike. Do'ga je nekaj nad 30 centimetrov ter je precej podobna jegulji. Ina pa to posebno-t, da v vodi utegne tudi utoniti. Druga njena posebnost pa je ta, da riba lahko štiri leta živi brez hrane in vode. Da so to ugotovili, so napravili ta-le poskus:

Ribo so zakopali v blato, naker so to blato posušili kakor opeko. To opeko so imeli skrbno shranjeno čela štiri leta. Ko so čez štiri leta opeko razbili, je iz nje padla riba. Ko so jo nato vrgli v vodo, je riba takoj spet oživila in začela plavati. Profesor C. W. Coats, ki je voditelj newyorškega akvarija je dejal, da je ta riba zaradi tega tako trdoživa, ker more iz svojih žlez izločati posebno snov, s katero potem vse svoje telo nekako "zapečati." Ker je potent ribje truplo tako zaprto, se iz njega ne izgublja tekočina in truplo ostane sveže.

Kakor povedano, riba diha s pljuči. Zato je tudi umevno, da bi v posebnih okoliščinah utegnili utoniti. To se dogaja zlasti takrat, kadar riba plava na površini, katera pa se nankrat razburka. Zato ta riba najraje živi kje v kaki mirni in blatni vodi, odkoder more ob vsakem času spet na površje po zrak. Kadar pa otpne, takrat pa ji pomanjkanje zraka in hrane prav nič ne škoduje.

1400 VAGONOV ZLATA V TRDNJAVI.

Amerika ima svoj zlati zaklad shranjen v sloveči trdnjavi Knox, katero so tako utrdili prav zato, da lahko v njej hranijo svoje zlate zaklade, da bi bili na varnem pred sloviti ameriški gangsterji. Od kar pa je v Evropi zadivjala vojna, je tega zlata v tisti trdnjavi vedno več.

Kakor poroča nemški poročevalski urad iz Washingtona, so zadnje dni spet odpeljali za 8 in pol milijarde zlatih palic v trdnjavo Knox. Prevoz so seveda najstrožje nadzorovali, kljub temu, da nihče ni vedel, kdaj in kako bodo vozili tisto zlato na varno. Dandanes na-

mreč človek nikdar ne more biti preveč previden, saj je bila previdnost potrebna že v mirnem času.

Zlaj je v trdnjavi Knox največji zlati zaklad na svetu. Ba je je tisti zaklad vreden nič manj kakor 14 milijard dolarjev. Poleg teh 14 milijard dolarjev pa imajo Združene države še svojega zaklada za kakih 22.2 milijard dolarjev. Če vse to seštejemo, niso to mačkine elze.

Samo zlato, ki teži shranjeno v trdnjavi Knox, je še enkrat toliko vredno, kakor pa znaša ves denarni promet Združenih držav. Zlato, ki je tankaj shranjeno, tehta 14.000 ton. To težo bi bilo treba naložiti na 1400 železniških vagonov, če bi jo hoteli odpeljati. Če bi vsak vlak, ki bi vozil to zlato, imel 50 vagonov, ki bi bil za tak prevoz potrebnih 28 vlakov.

ČLOVEŠKO TELO.

Površina človeškega telesa meri okroglo 2 kvadr. m. Človeška pljuča se sestavljata iz 300 vrečic in dihalna ploskev pljuč meri 100 kv. m. Sree odraslega človeka udari v minuti 72-krat, 16-letnega otroka 87-krat, novorojenčkovo pa 135-krat. To velja seveda za normalno telesno temperaturo. Vdihavani zrak gre skozi grlo s hitrostjo 180 km na uro, ali s hitrostjo orkana.

Podobno delo opravlja sree. V dveh urah zniža njegovo delo 19.000 metrokilogramov. To-liko energije potrebimo če hočemo vzdigniti dva človeka 130 m visoko. Človeško telo izdelata na leto 30 kg rdečih krvnih teles, v 1 mm človeške krvi je 5 milijonov rdečih krvnih teles in 6.000 belih. V vsem človeškem telesu je blizu 25 milijonov rdečih krvnih teles. Če bi jih položili v vrsto, bi dobili večico, s katero bi lahko petkrat ovili ekvator.

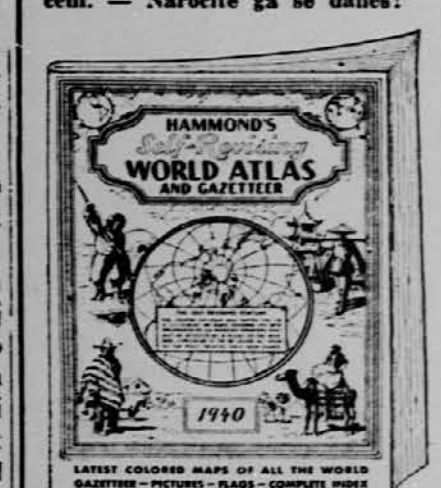

Ako še nimate Blaznikov Prati ke za leto 1941, jo lahko dobite pri zastopniku "Glasa Naroda" v Vaši naselbini, ali pa naravnost od Knjižarne Slovenije Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York. — Stane 25 centov.

Koledarje in Prati ke do bite pri zastopniku Glas-a Naroda" v Vaši naselbini.

IMATE ŽE TA PRIROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vesti potreben ta priročni ATLAS, ki ga poslje-mo našim naročnikom po najnižji ceni. — Naročite ga še danes!

Velikost 9 1/2 x 11 3/4 inčev
42 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodnih držav;
45 svetovnih slik popolnoma označenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČIJO IN RUŠIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV ALBANIE
PRIKLJUČITEV ČEHOSLOVAŠKE K NEMČIJI
NOVA FINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov
Pošljite svoto v znakah po 3 oz. po 2 centa.

Posebnost: HAMMONDOV ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA
KUPON, ki ga dobite z atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida, vam daje pravico, da dobite dodatne zemljevide z novimi mejami vojskujočih se držav, kakor bodo premenjene po sedanjih vojni.
Naročite Atlas pri: "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

RAZPRODAJA SLOVENSkih KNJIG po zmerni ceni

Po 50c zvezek

Andersonove pripovedke za slovensko mladino

Bele noči mali junak, (Dostojevski)

Božji mejniki (Ivan Pregelj)

Filozofska zgodba (Alojz Jirasek)

Gompači in Komuraški (Jul. Zeyer)

Gospod Fridolin Zolna in njegova družina (Fr. Milčinski)

Kazan, voljeji pes (J. O. Curwood)

Kaj se je Makaru sanjalo (V. Korolenko)

Na različnih potih (Frane Frisich)

Peter Pavel Clavar (Dr. I. Pregelj)

Pravica Kladija (Vladimir Levstik)

Sveta noč (Rudolf Vrabl)

Slika Doriane Gray (Oscar Wilde)

Verne duše v vrtah (Prosper Mirime)

Zapiski iz mrtvega doma (A. M. Dostojevski)

Po 70c zvezek

Do Ohrida in Bitolja (Ivan Melik)

Po 75c zvezek

Belfegor (Artur Bernede)

Onstran pragozda (James Oliver Curwood)

Po strani klobuk (Danir Feigel)

Romantične duše (Ivan Cankar)

Seržant Diavolo (Marcel Proust)

Želzna cesta (Zane Grey)

Zlati Panter (Sinclair Gluck)

Gostilna v stari Ljubljani (Staroslav)

Gusar v oblakih (Donald Keyhoe)

Gospodarica sveta (Karl Fidor)

Hektorjev Meč (Rene La Bruyere)

Rdeča Megla (O. R. Frich)

Po \$1 zvezek

Ugrabljeni milijoni (E. G. Seliger)

Veridicus (Pater Kajetan)

Sivko (E. S. Thompson)

Rudarska balada (Marija Majerjeva)

Prigodbe čebulice Maje (Waldemar Bonsels)

Pingvinski otok (Anatole France)

Pisane zgodbe (Janko Kac)

Iz življenja za življenje (Ivan Zupan)

Po \$1.25 zvezek

Zadnji Mohikanec (J. F. Cooper)

Skrivnostni studenec (Pavel Keller)

Po \$1.50 zvezek

Kleopatra (Sir R. Rider Haggard)

Zločin in kazen (F. M. Dostojevski)

Tigrovi zobje (Mayrce Lablanc)

Kristof Dimac (Jack London)

Misterija (Gustave le Rouge)

Lucifer (Jean de La Hire)

Izpod Golice (Slavko Savinsek)

Po \$2 zvezek

Prešeren (France Kidric)

Po \$2.50 zvezek

Višnjava repatica (VL. Levstik)

Naročite pri:

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street,

New York, N. Y.

Rojake prosimo, k o pošljajo za naročnino, da se poslužujejo —

UNITED STATES

oziora

CANADIAN

POSTAL MONEY

ORDER,

ako je vam le priročno

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Mohinjako jesaro

216 WEST 18th STREET, NEW YORK